

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΓ΄

Παρασκευή 17 Νοεμβρίου 2023

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 5665
2. Αναφορά στην επέτειο της 17ης Νοεμβρίου για την εξέγερση του Πολυτεχνείου, σελ. 5665, 5666, 5667, 5668, 5669, 5670, 5674
3. Τήρηση ενός λεπτού σιγής στη μνήμη των Αγωνιστών και Θυμάτων της εξεγέρσεως του Πολυτεχνείου και της Δημοκρατίας, σελ. 5674
4. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 5665, 5667, 5669, 5670, 5674

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 5666 - 5674

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Αναφορά στην επέτειο της 17ης Νοεμβρίου για την εξέγερση του Πολυτεχνείου

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Μ. , σελ. 5669
ΓΑΒΡΗΛΟΣ Γ. , σελ. 5667
ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ. , σελ. 5668
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 5670, 5674
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. , σελ. 5667
ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ Τ. , σελ. 5670
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 5665
ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 5665
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. , σελ. 5666

Β. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 5665, 5667, 5669, 5670, 5674

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΓ'

Παρασκευή 17 Νοεμβρίου 2023

Αθήνα, σήμερα στις 17 Νοεμβρίου 2023, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9.17', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΙΩΑΝΝΗ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 16-11-2023 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΝΒ' συνεδριάσεώς του, της Πέμπτης 16 Νοεμβρίου 2023, σε ό,τι αφορά: α) την ψήφιση του σχεδίου Προϋπολογισμού Δαπανών της Βουλής, οικονομικού έτους 2024 και την έγκριση του Απολογισμού Δαπανών της Βουλής, οικονομικού έτους 2022 και του παραρτήματος αυτού (Απολογισμός 20202 των πεπραγμένων του Ιδρύματος της Βουλής για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία) και β) την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Εφαρμογή διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) 2021/784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2021 σχετικά με την πρόληψη της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο και λοιπές ρυθμίσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης».)

Θα γίνει αναφορά στην επέτειο της 17^{ης} Νοεμβρίου για την εξέγερση του Πολυτεχνείου. Η επέτειος αυτή ξυπνά πάντα στις καρδιές και στο μυαλό όλων μας μνήμες υπερηφάνειας, διδάγματα δημοκρατίας, μηνύματα αποφασιστικότητας και γενναιοψυχίας. Το αληθινό πνεύμα της 17^{ης} Νοεμβρίου παραμένει φωτεινός οδηγός των πράξεων και των προπαθειών μας για συνεχή εμπέδωση και διαφύλαξη της δημοκρατίας.

Θα ξεκινήσουμε με την ομιλία του Προέδρου της Βουλής κ. Κωνσταντίνου Τασούλα και στη συνέχεια θα λάβουν τον λόγο οι συνάδελφοι Βουλευτές που έχουν οριστεί από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες.

Ειδικότερα, από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας Βουλευτής Καρδίτσας, από τον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς - Προοδευτική Συμμαχία ο κ. Γεώργιος Γαβρήλος, Βουλευτής Αργολίδος, από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής η κ. Ευαγγελία Λιακούλη, Βουλευτής Λάρισας, από το ΚΚΕ η κ. Μαρία Κομνηνάκη, Βουλευτής Λέσβου, από την Ελληνική Λύση η κ. Μαρία Αθανασίου, Βουλευτής Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών, από το Δημοκρατικό Πατριωτικό Κίνημα Νίκη ο κ. Τάσος Οικονομόπουλος, Βουλευτής Α' Ανατολικής Αττικής και από την Πλεύση Ελευθερίας η Πρόεδρος κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου με χρόνο ομιλίας πέντε λεπτά.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μία πολύ σπαρακτική αποτύπωση της απρόσφορης μνήμης είναι ένα ποίημα του Αλεξανδρινού ποι-

ητού, που ξεκινάει ως εξής: «Θα ήθελα αυτή τη μνήμη να την πω, μα έτσι εσβήσθη πια, σαν τίποτα δεν απομένει».

Η μνήμη του Πολυτεχνείου είναι ακριβώς το αντίθετο. Όχι μόνο απομένει, αλλά δυναμώνει διαρκώς, αξιολογείται διαρκώς, αναγνωρίζεται διαρκώς και αποτελεί για μας, τους επίγονους εκείνων των γεγονότων, ένα τηλαυγή φάρο που καθοδηγεί την πορεία μας. Και την καθοδηγεί μέσα στο νόημα του Πολυτεχνείου, το οποίο από έπαλη πατριωτικής ευποιίας και έπαλη εκπαιδευτικής ευποιίας μέχρι το 1973 έγινε και έπαλη δημοκρατικής ευποιίας, γινόμενο δηλαδή ένα εντυπωσιακό τρίπτυχο ακτινοβολίας προς όλους.

Και αυτή η μνήμη του Πολυτεχνείου, που έγινε και έπαλη δημοκρατικής ευποιίας, μισό αιώνα τώρα μας καθοδηγεί, ώστε τη διεκδίκηση της δημοκρατίας, τιμώντας την, να την κάνουμε προστασία και αξιοποίηση της δημοκρατίας, διαρκή προστασία και αξιοποίηση της δημοκρατίας, του Κοινοβουλευτισμού, του αντιπροσωπευτικού συστήματος, αυτού δηλαδή το οποίο υπηρετούμε εδώ τα τελευταία σαράντα εννιά χρόνια, χάρη και στη μεγαλειώδη εκείνη διεκδίκηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν από λίγα λεπτά κατέθεσα εκ μέρους όλων σας στεφάνι στο Πολυτεχνείο ως Πρόεδρος της Βουλής. Και πιστεύω πως αυτός ο συμβολισμός, η Βουλή να καταθέτει στεφάνι στο Πολυτεχνείο, έχει να κάνει ακριβώς με την εκπλήρωση, αλλά και με τη διαρκή αναζήτηση δηλαδή βελτίωση και αξιοποίηση της δημοκρατίας που οφείλουμε όλοι να κάνουμε τιμώντας εκείνη τη μνήμη.

Θα ήθελα να επαναλάβω εδώ ότι το Κοινοβούλιο, αυτό που εκπέμπει δηλαδή αυτό το ιστορικό κτήριο, το μήνυμά της δημοκρατίας, ήταν εκείνο το στοιχείο το οποίο, με δύο αντίθετες φωτογραφίες του, έπεισε την Ελλάδα, αλλά και τον κόσμο όλο, για τις ιστορικές μεταβολές που είχαμε στη χώρα.

Όταν επεβλήθη η δικτατορία των συνταγματαρχών τον Απρίλιο του 1967, η εικόνα που πληροφόρησε την οικουμένη ότι στην Ελλάδα έχουμε κατάργηση της δημοκρατίας ήταν το Κοινοβούλιο περικυκλωμένο από άρματα μάχης. Και όταν η δημοκρατία αποκαταστάθηκε, χάρη και στον αγώνα που σήμερα τιμούμε, του Πολυτεχνείου, αυτό που έπεισε την παγκόσμια κοινή γνώμη για την αποκατάσταση ήταν πάλι το κτήριο του Κοινοβουλίου περικυκλωμένο από λαό ο οποίος πανηγύριζε για την αποκατάσταση της δημοκρατίας, για την αποκατάσταση δηλαδή του γεγονότος ότι ο λαός οφείλει, θέλει να διαχειρίζεται τις ευθύνες του τόπου του, του εαυτού του και της μοίρας του, χωρίς να επιβάλλεται αυτή η διαχείριση.

Ο Ελύτης είχε γράψει ότι κάποια μέρα το παρελθόν θα μας αιφνιδιάσει με το πόσο επίκαιρο είναι. Και σήμερα εμείς εδώ αυτή την επικαιρότητα του παρελθόντος, αυτή τη διαρκή επικαιρότητα

τα, αυτή τη διαρκή στιβαρή επικαιρότητα του μηνύματος του Πολυτεχνείου, οφείλουμε να την αναδείξουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το 2003 το κτήριο της Βουλής κοσμεί ένα εντυπωσιακό έργο τέχνης, μία ξυλογραφία η οποία μοιάζει με ζωφόρο αρχαία, του περίφημου χαρακτή Τάσσου.

Η οικογένεια του Τάσσου χάρισε το 2003 μετά τον θάνατό του στη Βουλή των Ελλήνων ένα εντυπωσιακό έργο, το οποίο παρουσιάζει έναν χορό αρχαίας τραγωδίας νέων ανθρώπων, οι οποίοι κρατούν στα χέρια τους μία νεκρή γυναίκα. Αυτό το έργο έχει τίτλο από τον ίδιο τον Τάσσο, που άρχισε να το δημιουργεί αμέσως μετά τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, «Το Πολυτεχνείο».

Αν κανείς κάτσει και στοχαστεί μπροστά σε αυτό το έργο έξω ακριβώς από την αίθουσα της Γερουσίας και δει τα βλέμματα των μορφών που απαρτίζουν αυτόν τον χορό που κρατάει στα χέρια του μία νεκρή γυναίκα, δεν θα διαπιστώσει ότι υπάρχει θλίψη. Θα διαπιστώσει, κατά τη γνώμη μου, ότι υπάρχει σοβαρότητα, σπιβαρότητα και αποφασιστικότητα. Διότι οι νέοι, οι οποίοι πήγαν στο Πολυτεχνείο και εκτέλεσαν την κορυφαία πράξη αντιδικτατορικής δράσης στη χώρα μας, αυτοί οι νέοι δεν πήγαν στο Πολυτεχνείο για να μιλήσουν και να κραυγάζουν για ελευθερία και δημοκρατία δωρεάν. Ήξεραν ότι αναλαμβάνουν ευθύνες. Ήξεραν ότι είχαν να κάνουν με ένα δικτατορικό καθεστώς. Δεν είναι όπως όταν διεκδικείς κάτι σε μία άπλετη δημοκρατία και ξέρεις ότι αυτό αποτελεί δικαίωμά σου. Ανέλαβαν ευθύνη εις βάρος του εαυτού τους. Διακινδύνευαν, διεκδικώντας τη δημοκρατία. Είναι άλλο πράγμα να διεκδικείς τη δημοκρατία μέσα σε μία τυραννία και άλλο να την προασπίζεται μέσα σε μια δημοκρατία.

Αυτό, κατά τη γνώμη μου, εκφράζει το βλέμμα το οποίο χαράχτηκε από τον Τάσσο και υπάρχει έξω από τη Γερουσία. Οι νέοι αυτοί διεκδίκησαν την ευθύνη του να ορίζουν τη μοίρα τους. Γιατί αυτό είναι η δημοκρατία, να ευθύνεται ο λαός για τη μοίρα του και όχι να ευθύνεται μια δράκα, η οποία οικειοποιείται τη δημοκρατία, ενώ είναι δικτατορία. Η δημοκρατία είναι συνώνυμη με την ευθύνη και οι νέοι του Πολυτεχνείου διεκδίκησαν την ευθύνη να ορίζουν τη μοίρα τους.

Είναι συμβολικό, είναι εντυπωσιακό ότι μετά τη Μεταπολίτευση οι πρώτες εκλογές που έγιναν ελεύθερες μετά από τα επτά χρόνια δικτατορίας έγιναν στις 17 Νοεμβρίου.

Η Βουλή των Ελλήνων, συνεπώς, τιμά τον μισό αιώνα από εκείνον τον αγώνα ο οποίος συνεπαγόταν κόστος και τιμά την επέτειο του Πολυτεχνείου, την κορυφαία εκδήλωση του αντιδικτατορικού αγώνα, τον κυρίως σεισμό που ταρακούνησε το καθεστώς μετά τους προσεισμούς που είχαμε την ίδια χρονιά, τους προσεισμούς της κατάληψης της Νομικής, των δηλώσεων Καραμανλή, της κηδείας του Γεωργίου Παπανδρέου, του Κινήματος του Ναυτικού, που όλα αυτά μαζί το 1973, με κορυφαίο το Πολυτεχνείο, ανέδειξαν τη σκληρότητα, αλλά και την απομόνωση του καθεστώτος. Η εσωτερική και διεθνής απομόνωση του καθεστώτος ήταν η τεράστια συνέπεια που το κλόνισε, ώστε μετά την τραγωδία της Κύπρου να αυτοκαταλυθεί και να έρθει η δημοκρατία στις 24 Ιουλίου του 1974.

Σήμερα εμείς εδώ απολαμβάνουμε και υπηρετούμε μια δημοκρατία η οποία δεν έχει λόγο να είναι διαρκώς απολογούμενη ή κατηγορούμενη, αλλά να κάνει συνεχώς τον απολογισμό της και να φροντίζουμε όλοι από τη θέση μας αυτός ο απολογισμός με τα λάθη, με τις αστοχίες, με τις υπερβολές να είναι θετικός.

Ο δημοκρατικός ισολογισμός του έργου μας οφείλουμε να είναι θετικός. Γιατί, όπως σας είπα, εάν εκείνοι διεκδίκησαν με κίνδυνο και συνέπειες τη δημοκρατία, εμείς μισό αιώνα μετά, για να τιμήσουμε εκείνη τη διεκδίκηση, οφείλουμε να προστατεύσουμε και να αξιοποιήσουμε τη δημοκρατία.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι αυτό είναι από εδώ και πέρα το χρέος μας και ας δούμε το Πολυτεχνείο μέσα από αυτή τη ματιά και όχι μέσα από γραφικές ή απαράδεκτες υπερβολές οι οποίες συμβαίνουν αυτήν τη μέρα και αμαυρώνουν ή επιχειρούν να αμαυρώσουν, μάταια κατά τη γνώμη μου, το κυρίαρχο μήνυμα. Μισό αιώνα μετά τιμούμε τη μνήμη του Πολυτεχνείου προστατεύοντας και αξιοποιώντας το πολύτιμο πολίτευμα της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιώτακης): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας από τη Νέα Δημοκρατία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμπληρώνονται σήμερα πενήντα χρόνια από την ιστορική εξέγερση του Πολυτεχνείου απέναντι στο ανελεύθερο καθεστώς της χούντας των συνταγματαρχών, πενήντα χρόνια από τα ιστορικά γεγονότα που αποτέλεσαν την απαρχή της πτώσης της δικτατορίας και τα οποία έθεσαν γερά θεμέλια για τη μακροβιότερη κοινοβουλευτική δημοκρατία στη νεότερη ιστορία της πατρίδας μας. Η 17^η Νοεμβρίου είναι ημέρα τιμής στους αγωνιστές της δημοκρατίας, είναι ημέρα γιορτής, είναι ημέρα μνήμης, είναι, όμως, παράλληλα και πρωτίστως μια ημέρα εθνικού αναστοχασμού. Είναι ημέρα αναστοχασμού για τα επιτεύγματα της δημοκρατίας μας στην πορεία αυτών των πενήντα ετών, αλλά και για ουσιαστικό αναστοχασμό για τις αδυναμίες της και τις προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας, αναστοχασμό για το πώς μπορούμε να θωρακίσουμε τη δημοκρατία μας, πώς θα την καταστήσουμε ακόμα πιο ισχυρή, ακόμα πιο ποιοτική, με ευκαιρίες για όλους και για όλους.

Για πενήντα χρόνια από τον ξεσηκωμό της γενιάς του Πολυτεχνείου το βιοτικό επίπεδο των Ελλήνων αυξάνεται σταθερά και συγκλίνει με το αντίστοιχο των ευρωπαϊκών χωρών. Η εκπαίδευση και η ακαδημαϊκή έρευνα στον τόπο μας αλλάζουν και εκσυγχρονίζονται ακολουθώντας τις βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζουν οι πλέον προηγμένες χώρες και τα δικαιώματα των πολιτών τα διασφαλίζει ένα σύγχρονο πλέγμα συνταγματικών και νομοθετικών εγγυήσεων, όπως οι ισχυροί και αξιόπιστοι θεσμοί που οικοδόμησε η Κοινοβουλευτική μας Δημοκρατία. Όμως, το αίτημα για «Ψωμί - Παιδεία - Ελευθερία» είναι ζωντανό, είναι σύγχρονο και παραμένει επίκαιρο, διότι ως αίτημα ξεπερνά την ιστορική ταραγμένη συγκυρία της περιόδου του 1973 - 1974 και συμβολίζει τις σταθερές διεκδικήσεις του λαού μας για πρόοδο και ευημερία, για προάσπιση της ελευθερίας των πολιτών και για μια σύγχρονη, ποιοτική δημοκρατία, αντάξια της ιστορίας της γενέτειράς της και του πολιτισμού μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα πενήντα χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου και στα σαράντα εννιά από την αποκατάσταση του δημοκρατικού μας πολιτεύματος, η Ελλάδα έχτισε μια ισχυρή δημοκρατική παράδοση και εξελίχθηκε σε μια σύγχρονη και ώριμη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία. Τις λαμπρές σελίδες της σύγχρονης κοινοβουλευτικής μας ιστορίας μετά την πτώση της χούντας ψεγάδιασαν και επιχείρησαν να αμαυρώσουν ξανά ακραίοι και ακραία λαϊκίστικοι σχηματισμοί, φανατικοί και αμετανόητοι νοσταλγοί του ολοκληρωτισμού που αιματοκύλησε την Ευρώπη και σταθεροί πολέμιοι της ισότητας, της δημοκρατίας, της ισονομίας και της ισοπολιτείας. Όμως, οι δυνάμεις της αντιπροσωπευτικής μας δημοκρατίας αποδεικνύονται πιο ισχυρές, διότι τις χαλύβδωσαν οι ατσάλινες ερπύστριες στο Πολυτεχνείο, η ματωμένη σημαία του έθνους, η άσβεστη στη μνήμη των ηρώων που έπεσαν υπέρ της ελευθερίας.

Σήμερα, η δημοκρατία μας είναι πιο ισχυρή από ποτέ. Όμως, είναι αντιμέτωπη με νέες προκλήσεις που δεν πρέπει να την καταστήσουν ποτέ ξανά ευάλωτη. Τούτο είναι, επομένως, το ύψιστο χρέος όσων υπηρετούμε σ' αυτή εδώ την Αίθουσα, να συνεχίσουμε να την προστατεύουμε και να τη θωρακίζουμε, προασπίζοντας στην πράξη τις αξίες, τα ιδανικά και τους αγώνες των πολιτών του Πολυτεχνείου. Το οφείλουμε στους αγωνιστές που έδωσαν τη ζωή τους, στο όνομα της μνήμης τους, στο όνομα των δημοκρατικών πολιτών που υπηρετούμε. Το οφείλουμε στην ίδια την κοινωνία μας. Το οφείλουμε στην πατρίδα μας.

Το Πολυτεχνείο θα συνεχίσει να είναι ένα ορόσημο της νεότερης ελληνικής ιστορίας, το οποίο κάθε φορά θα μας θυμίζει ένα χρέος στο οποίο πρέπει πάντα όλοι να ανταποκρινόμαστε. Προσωπικά πιστεύω ότι όχι μόνο γι' αυτά τα πενήντα χρόνια, αλλά και για πολλά επόμενα χρόνια, θα συνεχίσει να σηματοδοτεί την απαρχή της μεταπολιτευτικής Ελλάδος, ουσιαστικά μιας περιόδου την οποία όλοι ζούμε, όλοι απολαμβάνουμε και όλοι χαιρόμαστε χάρη στις θυσίες και τους αγώνες αυτών των παιδιών που

το 1973 έκαναν πράξη κάτι το οποίο δύσκολα πολλοί στο παρελθόν μπορούσαν να καταφέρουν.

Νομίζω ότι στη μνήμη τους θα μπορεί η Ελλάδα να συνεχίζει να προχωρά και να βαδίζει με μια δημοκρατία την οποία απολαμβάνουμε και ζούμε όλοι μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Τσιάρρα.

Τον λόγο έχει από τον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς - Προοδευτική Συμμαχία κ. Γεώργιος Γαβρήλος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΒΡΗΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μισός αιώνας από εκείνες τις μέρες του Νοέμβρη, κι όμως ακόμη και σήμερα το Πολυτεχνείο συνεχίζει να αποτελεί μνημείο συλλογικής μνήμης και αντίστασης, ορόσημο για τους αγώνες της νεολαίας για τη δημοκρατία και για την ίδια την ιστορία μας. Ακόμη οι διηγήσεις είναι ζωντανές. Αφυπνίζουν συνειδήσεις και δείχνουν τον δρόμο για τον διαρκή αγώνα προστασίας των πολιτικών δικαιωμάτων, θωρακίζοντας την καθημερινή αντίσταση προς κάθε προσπάθεια κατάλυσής τους.

Η χώρα από το 1967 ήταν κυριολεκτικά στον γύψο. Την ώρα που η πλειονότητα της υπόλοιπης Ευρώπης βίωνε τη μετάβαση προς τον φιλελευθερισμό, ο χρόνος για την ελληνική κοινωνία είχε σταματήσει. Η Ελλάδα είχε βυθιστεί στην απομόνωση, τον αυταρχισμό και τη διαφθορά. Η κρατική βία, η ανενόχλητη δράση των παρακρατικών μηχανισμών, τα βασανιστήρια, ο χαφιεδισμός, η περιστολή βασικών ελευθεριών, η φίμωση κάθε δημοκρατικής έκφρασης και η τρομοκρατία σκίαζαν και πάλι την πολιτική ζωή μιας χώρας που είχε πρόσφατα ανακτήσει τη δημοκρατική της λειτουργία και ακόμη δεν είχε κλάψει τους νεκρούς της από τη γερμανική Κατοχή και τον Εμφύλιο.

Τη μαύρη εκείνη επταετία χιλιάδες δημοκράτες πολίτες συνελήφθησαν νύχτα, σύρθηκαν στις εξορίες και στις φυλακές, μάτωσαν και πέθαναν. Η Γιάρος, η Μακρόνησος, ο Άη Στράτης, η ταράτσα στη Μπουμπουλίνας -το πιο γνωστό πλυσταριό του κόσμου που είχε πει ο Περικλής Κοροβέσης- οφείλουν να είναι χαραγμένα στη συλλογική ιστορική μας μνήμη, έτσι ώστε να μην ξεχάσει καμμία γενιά ποιο είναι το πρόσωπο του φασισμού, να μην ξεχάσει κανείς από εμάς το προσωπικό του καθήκον απέναντι στη δημοκρατία, την ελευθερία, την ισότητα, την κοινωνική δικαιοσύνη, να μην παραμελήσει την ανάγκη για επαγρύπνηση και αντίσταση σε κάθε προσπάθεια παλινόρθωσης ακροδεξιών και φασιστικών μορφωμάτων στην πολιτική ζωή της πατρίδας μας.

Οι τρεις εκείνες μέρες που οδήγησαν στη 17^η Νοέμβρη του 1973, αποτέλεσαν την πρώτη μαζική και παλλαϊκή αντίδραση στο καθεστώς των συνταγματαρχών. Με τη Νομική να έχει προηγηθεί λίγους μήνες πριν, η νεολαία έγινε η φωνή όλου του δημοκρατικού κόσμου. Οι νέοι και οι νέες που έγραφαν συνθήματα γύρω από τους δρόμους της Πατησίων, μοίραζαν φυλλάδια και καλούσαν μέσα από τα ερτζιανά τον κόσμο να στοιχηθεί μαζί τους, έγιναν η ελπίδα και το φως που μπήκε μέσα από τη χαραμάδα της επιβαλλόμενης επταετούς σιωπής και της απολυταρχίας, έγιναν η αρχή για την ανατροπή.

Το μήνυμα του Πολυτεχνείου δεν σταματά στις τρεις τα ξημερώματα εκείνο το βράδυ όταν δίνεται η εντολή για επέμβαση και η καγκελόπορτα πέφτει στο έδαφος γεμάτη νεανικά κορμιά. Ο αγώνας τους ήταν και είναι οδηγός για όλα τα νεανικά κινήματα της Μεταπολίτευσης. Είναι ζωντανός φάρος θύμησης και διαδοχής, έτσι ώστε να μην ξεχάσουμε πως «Εδώ Πολυτεχνείο!» σημαίνει διαρκής μάχη για την υπεράσπιση της δημοκρατίας και της ελευθερίας και πως τίποτα πια δεν χαρίζεται, αλλά διεκδικείται από τον λαό και για τον λαό.

Ο Νοέμβρης εκείνος δεν είναι μία ακόμα σελίδα στην ιστορία που αναθυμώσαμε σε κάθε επέτειο. Είναι ακόμη ζωντανός και επίκαιρος και ειδικά σε μια εποχή που πολλές από τις διεκδικήσεις παραμένουν ανεκπλήρωτες ή τίθενται πάλι σε αμφισβήτηση, σε μια περίοδο που τα ζητήματα των ατομικών ελευθεριών έχουν προσβληθεί από παράκεντρα παρακολούθησης και ακόμη η αλήθεια είναι προς αναζήτηση, σε μια εποχή που οι ανεξάρτητες αρχές, βασικός πυλώνας της δημοκρατικής μας λειτουργίας, έχουν αποδυναμωθεί και βάλλονται συνεχώς όταν προσπαθούν

να επιτελέσουν το συνταγματικό τους ρόλο που είναι ο έλεγχος της κρατικής διοίκησης, η διασφάλιση της ισονομίας και της διαφάνειας και η προστασία του δημοσίου συμφέροντος και των πολιτών.

Όταν νομοθετούνται ρυθμίσεις που βάλλουν κατάφωρα τον κόσμο της εργασίας και στραγγαλίζουν τα εργασιακά δικαιώματα, όταν αναγκάζονται οι πολίτες να ζουν με μισθούς εξαθλίωσης, όταν η ακρίβεια και η αισχροκέρδεια τους γονατίζουν καθημερινά, την ώρα που παράλληλα κάποιοι πλουτίζουν εις βάρος τους, όταν η ελευθερία του τύπου είναι ένα συνεχές ζητούμενο προσπαθώντας να αντεπεξέλθει απέναντι σε σκληρούς μηχανισμούς επιβολής, ισοπέδωσης και ελέγχου, όταν το κράτος διακαίου υφίσταται συνεχή πλήγματα, όταν, τέλος, ένας ακόμη πόλεμος λαμβάνει χώρα για τη διεύρυνση των ζωνών ισχύος και χάνουν τη ζωή τους καθημερινά άμαχοι και παιδιά, τότε αντιλαμβάνομαστε ότι ο αντιιμπεριαλιστικός χαρακτήρας του Πολυτεχνείου, η πάλη για την εγκαθίδρυση μιας υγιούς δημοκρατίας και το «Ψωμί - Παιδεία - Ελευθερία» δεν είναι νεκρές λέξεις της Ιστορίας. Είναι μια διαρκής πάλη στην οποία καλούμαστε να πάρουμε μέρος όλοι μας υπό τους ήχους εκείνων των ηρωικών διεκδικήσεων του Νοέμβρη του 73.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, η κ. Ευαγγελία Λιακούλη.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μισό αιώνα πριν η πατρίδα μας βίωσε την πιο σκοτεινή και συνάμα την πιο λαμπρή νύχτα της σύγχρονης ιστορίας. Μέσα στο σκοτάδι του αυταρχισμού έλαμψε η σπίθα της λευτεριάς, μια σπίθα που γεννήθηκε στα ασυμβίβαστα σπλάχνα των φοιτητών και έμελλε όχι μόνο να φωτίσει τις ζωές μιας ολόκληρης χώρας που βρισκόταν στον γύψο, αλλά να παραμείνει άσβεστη φλόγα που θυμίζει σε όλους πόσο πολύτιμο, αλλά ταυτόχρονα και πόσο εύθραυστο είναι το δημοκρατικό μας πολίτευμα.

«Δίχως τουφέκι και σπαθί, με τον ήλιο στο μέτωπο υπήρξαν ήρωες και ποιητές μαζί» έγραψε ο ποιητής. Κι αν ηχεί ακόμα στα αυτιά μας η φωνή του ραδιοφωνικού τους σταθμού: «Αδέλφια μας στρατιώτες, είμαστε όπλα!», γνωρίζουμε καλά ότι μόνο όπλα αυτοί δεν ήταν. Μπορεί δικά τους όπλα να μην ήταν τα τανκς, να μην ήταν τα πολυβόλα, αλλά όπως αποδείχτηκε διέθεταν σπάνια όπλα πολύ πιο ισχυρά. Η ανόθευτη αγάπη για τη δημοκρατία, η αγνή λαχτάρα για τη λευτεριά, η βαθιά φιλοπατρία, η τόλμη, η αυταπάρνηση, ο αλτρουισμός, η ανιδιοτέλεια, η ανδρεία και η αλληλεγγύη, η υπερκομματική ομοψυχία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πέρα από διαχωριστικές γραμμές και συμφέροντα, αυτά οδήγησαν εκείνη τη γενιά στην υπέρβαση του φόβου. Αυτά αποτέλεσαν τα αυθεντικά υλικά με τα οποία τέθηκε ο θεμέλιος λίθος της Μεταπολίτευσης, ένας λίθος που σφραγίστηκε, αλήθεια, με αθώο αίμα, αυτό που αποτέλεσε στέρεα βάση, όμως, πάνω στην οποία φύτρωσε ο σπόρος για τη μετέπειτα αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Ελλάδα.

Γι' αυτό άλλωστε το Πολυτεχνείο ως ιστορικό γεγονός αλλά και με ό,τι αντιπροσωπεύει σε πολιτικό και εθνικό επίπεδο έχει τεθεί στο στόχαστρο όλων όσων θέλουν να ξαναγράψουν την ιστορία, με το δικό τους όμως μαύρο μελάνι και όχι με το χρωματιστό, όπως πραγματικά αυτό έχει γραφτεί και με όλα τα χρώματα τότε αυτό συνέβη, όλων όσων θέλουν να διαγράψουν την ιστορική μνήμη αλλά και αυτών που βολεύονται με πάσης φύσεως υλικά μέσα στις Κοινοβουλευτικές τους Ομάδες επειδή οφίμως φόρεσαν και το κοστούμι του κοινοβουλευτισμού ή όλων ακόμη και σημερινών Βουλευτών, αλλά και Υπουργών παλιότερα αρνούνταν τους νεκρούς του Πολυτεχνείου υμνώντας κάποιες φορές τη χούντα και τώρα μιλώντας για πολιτικά παραμύθια.

Και κάπως έτσι η προσπάθεια σπύλωσης της εξέγερσης του Πολυτεχνείου συνεχίζεται μέχρι τις μέρες μας απ' αυτούς που έχουν δαίμονοποιήσει τη γενιά του Πολυτεχνείου για όλα τάχα τα δεινά που επέφερε στη χώρα μετά. Κάθε φορά όμως που οι περισσότεροι ή λιγότεροι πονηροί θα ισχυρίζονται πως ο κόσμος υποτίθεται πως επί χούντας κοιμόταν με ανοιχτά παράθυρα θα

τους θυμίσουμε ότι ήταν υποχρεωτικό να κοιμούνται με ανοιχτά παράθυρα. Αλλά, ακόμα χειρότερα, να τους θυμίσουμε πως μια μέρα ο τότε κόσμος ξύπνησε και από τα ανοιχτά του παράθυρα είδε να του λείπει η μισή Κύπρος. Αυτό ήταν το κόστος των πάσης φύσεως δικτατοριών. Οι νοσταλγοί τους είναι καταδικασμένοι να το θυμούνται κάθε 17^η του Νοέμβρη, όσο κι αν προσπαθούν να το απωθήσουν, να το εξωραΐσουν ή, ακόμη χειρότερα, κάποιοι ακόμη και να το επαναφέρουν.

Εμείς πυξίδα έχουμε τους αγώνες του λαού μας. Πάνω σε τούτη την πεσμένη πόρτα δώσαμε ξανά τον όρκο, όρκο της νιότης, της ζωής, της λευτεριάς, όρκο του ονείρου και της πράξης. «Πώς μπορείτε λοιπόν να κοιμάστε;» έγραψε ο ποιητής. Αυτός ο όρκος του ονείρου και της πράξης, λοιπόν, μας δεσμεύει όλους σήμερα να επαγρυπνούμε, να παραμένουμε άγρυπνοι φρουροί για τα δημοκρατικά κεκτημένα του κοινοβουλευτισμού κατ' αρχάς, για τη νιότη εκείνη, για τη νιότη αυτή που σήμερα γονατίζει υπό το βάρος των σύγχρονων δεσμών, των νέων φόβων και της νέας ανασφάλειας, τη νιότη που αλυσοδένεται στα δεσμά της ακρίβειας, των δυσβάστακτων ενοικίων, της ενεργειακής κρίσης, των κόκκινων δανείων, των πλειστηριασμών, της ανεργίας, της ανισότητας, τη νιότη που βλέπει το κράτος να ασφυκτιά στα πλοκάμια του δυσώδους παρακράτους, τη νιότη που χάνει τη ζωή της στον εγκαταλελειμμένο σιδηρόδρομο, αυτή τη νιότη που ταπεινώνεται από την κατάρρευση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και την υποβάθμιση της δημόσιας, δήθεν, παιδείας, αυτή τη νιότη, τη νιότη της Θεσσαλίας μας, της Θεσσαλίας μου, που είδε το μέλλον της να βουλιάζει στα λασπόνερα, τη νιότη που μάζεψε βαλόνια ρίχνοντας μαύρη πέτρα πίσω της, αυτή τη νιότη που βλέπει τη διεκδίκηση «Ψωμί - Παιδεία - Ελευθερία» να παραμένει διαρκώς ζητούμενο.

Γι' αυτή τη νιότη εμείς είμαστε περήφανοι, για το μυαλό τους, την καρδιά τους. Πιστεύουμε στα νέα παιδιά, στην καθαρή και την άδολη ματιά τους για τη ζωή. Γι' αυτή τη νιότη έχουμε χρέος να αγωνιζόμαστε ενωμένοι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και όλοι μαζί, για να φανούμε αντάξιοι του αναστήματος εκείνων των παιδιών.

Και θα μου επιτρέψετε να θυμίσω ότι μιλώ σήμερα εκ μέρους της παράταξης του Ανδρέα Παπανδρέου που άμεσα, μετά τον εκλογικό λαϊκό θρίαμβο του 1981, καθιέρωσε τον εορτασμό της Επετείου του Πολυτεχνείου στα σχολεία της χώρας, του Ανδρέα Παπανδρέου που έκανε πράξη την εθνική συμφιλίωση, του Ανδρέα Παπανδρέου που καταθέτοντας στεφάνι στον ηρωικό χώρο του Πολυτεχνείου δήλωσε ότι θα μείνουμε στις επάλξεις του αγώνα πιστοί στη θυσία τους και στο μήνυμά τους, για να είναι η Ελλάδα πραγματικά ανεξάρτητη, ασφαλής, δημοκρατική και προοδευτική.

Αυτός είναι ο λόγος τιμής εμού και του κινήματός μου στη μνήμη αυτών που έπεσαν για την πατρίδα. Αυτό τον λόγο τιμής οφείλουμε να συνεχίσουμε σήμερα. Αυτό τον λόγο τιμής φυλάττει, άλλωστε, ως κόρην οφθαλμού η νιότη της παράταξής μας, φέροντας με περηφάνια και ρίγη συγκίνησης την αιματοβαμμένη σημαία του Πολυτεχνείου, γιατί η νιότη θα μείνει πάντα γερή.

Για τους ήρωες αυτούς στην εξορία, στα ξερονήσια, στα κοιλάσματα των βασανιστηρίων, για όλους τους αγώνες κάθε Ελληνίδα και κάθε Έλληνα, για τη λευτεριά, τη δικαιοσύνη, τη δημοκρατία και την ισότητα, σήμερα, εδώ, στην Ολομέλεια του Κοινοβουλίου είναι παρόντες όλοι και τους θυμόμαστε. Θυμόμαστε τον Μανώλη Γλέζο, τον Γρηγόρη Λαμπράκη, τον Σωτήρη Πέτρουλα, τον Νικηφόρο Μανδηλαρά, τον Αλέκο Παναγούλη, τον Σπύρο Μουστακλή, τον Σάκη Καραγιώργα, τον Περικλή Κοροβέση, τον Γιώργο Παπανδρέου, τον Γιώργο Σεφέρη, αλλά θυμόμαστε και την Αργυροπούλου Κατερίνα, τον Γερτισίδη Γιώργο, τον Θεοδώρα Δημήτρη, τον Καραμανή Μάρκο, τη Μπεκιάρη Βασιλική, την Τόριλ Μαργκερέτα Ένγκελαντ -όλους αυτούς που κάποιοι λένε ότι δήθεν δεν υπήρξαν- και δεκάδες άλλους που σκοτώθηκαν από επίορκους κρατικούς ή παρακρατικούς μηχανισμούς εκείνες τις μέρες της δόξας και του τρόμου.

Όλοι οι πραγματικοί δημοκράτες σήμερα και κάθε χρόνο τέτοια μέρα ορκίζόμαστε ότι θα τους θυμόμαστε. Για αυτούς κάθε γαρύφαλλο. Για αυτούς κάθε μας κοινοβουλευτική κίνηση. Για αυτούς κάθε μας πολιτική πράξη, για την ελευθερία, τη δημοκρα-

τία, την ευτυχία, το ψωμί, την παιδεία, την αξιοπρέπεια, που δεν είναι δεδομένα, για εκείνη τη σπίθα, τελικά, που δεν θα αφήσουμε να σβήσει ποτέ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιώτακης): Τον λόγο έχει η κ. Μαρία Κομνηνάκη από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΗ: Τιμάμε τα πενήντα χρόνια από τον ηρωικό φοιτητικό και εργατικό λαϊκό ξεσηκωμό του Πολυτεχνείου, αντλώντας πείρα από τα διδάγματά του για τους νέους λαϊκούς ξεσηκωμούς σήμερα.

Ο ξεσηκωμός του Πολυτεχνείου ήταν το αποκορύφωμα και ο ώριμος καρπός της αρχικά αργόσυρτης προσπάθειας οργάνωσης της αντιδικτατορικής πάλης, που ξεκίνησε από την επόμενη μέρα της επιβολής της δικτατορίας της 21^{ης} Απριλίου σε συνθήκες βάναισης κρατικής καταστολής και απαιτώντας βαριές θυσίες.

Τα μέλη και τα στελέχη του ΚΚΕ αφιέρωσαν σε αυτή την προσπάθεια όλες τους τις δυνάμεις, παρ' ότι η δικτατορία βρήκε το κόμμα οργανωτικά και ιδεολογικά ανέτοιμο, με διαλυμένες τις κομματικές οργανώσεις από το 1958. Αρνούμενοι να αποκηρύξουν τις ιδέες και τη δράση τους και να υποστέλουν τη σημαία της αντίστασης στα κρατητήρια και τα βασανιστήρια, στις φυλακές και τις εξορίες ή οργανώνοντας την αντιδικτατορική πάλη σε χώρους δουλειάς, εργατογειτονίες, σε σχολεία και αμφιθέατρα, κράτησαν ζωντανή τη φλόγα της οργανωμένης εργατικής λαϊκής πάλης, μέσα σε φοβερά αντίξοες συνθήκες, όπου όλα τα σκίαζε η φοβέρα.

Το ΚΚΕ αισθάνεται ιδιαίτερα περήφανο για την τότε στάση των κομμουνιστών και κομμουνιστριών, τους τιμά απεριόριστα, όπως και όλους τους ριζοσπάστες αγωνιστές και αγωνίστριες, που διώχθηκαν με διάφορους τρόπους, που προσέφεραν ακόμα και τη ζωή τους στο εργατικό λαϊκό κίνημα.

Βέβαια, νέα πνοή στον αντιδικτατορικό αγώνα έδωσαν και η ανασυγκρότηση των παράνομων κομματικών οργανώσεων, όπως και η ίδρυση της Κομμουνιστικής Νεολαίας Ελλάδας τον Σεπτέμβριο του 1968. Με τη συμβολή δεκάδων αφανών ηρώων, το ΚΚΕ και η ΚΝΕ έστησαν παράνομο εκδοτικό μηχανισμό, συνέβαλαν στην πληροφόρηση και οργάνωση της αντιδικτατορικής πάλης, έδρασαν ως πρωτοπορία στις μικρές και μεγαλύτερες εργατικές, αγροτικές και φοιτητικές κινητοποιήσεις.

Στην πορεία του χρόνου, γύρω από τους πρωτοπόρους της αντιδικτατορικής πάλης άρχισαν να συγκεντρώνονται όλο και μεγαλύτερες εργατικές λαϊκές μάζες, οι σποραδικές αντιδικτατορικές ενέργειες πύκνωσαν, μετεξελιχθήκαν σε εργατικές και αγροτικές κινητοποιήσεις και άλλες λαϊκές αντιδικτατορικές εκδηλώσεις.

Βεβαίως, αιχμή του αντιδικτατορικού κινήματος εκείνη την περίοδο αποτέλεσε το μαζικό οργανωμένο φοιτητικό κίνημα, που κορυφώθηκε με τις καταλήψεις της Νομικής τον Φλεβάρη και Μάρτη του '73, με πολύμορφες εκδηλώσεις σε όλα τα πανεπιστήμια και τελικά με τον ξεσηκωμό του Πολυτεχνείου. Όμως, η ιδιαίτερη σημασία του Πολυτεχνείου έγκειται ακριβώς στο γεγονός ότι ο φοιτητικός και ευρύτερα νεολαιίστικος ξεσηκωμός συγκέντρωσε άμεσα την ενεργητική αλληλεγγύη χιλιάδων εργατοπαλλήλων και άλλων λαϊκών δυνάμεων στα σημαντικότερα αστικά κέντρα. Οι αγωνιστές του ξεσηκωμού είναι αυτοί που συμπάρευσαν τα αστικά κηρύγματα περί πολιτικού ρεαλισμού που επιχειρούσαν να περιορίσουν τα φοιτητικά και εργατικά λαϊκά αιτήματα στον στενό ορίζοντα ανώδυνων για την καπιταλιστική εξουσία επιλογών και αλλαγών.

Το Πολυτεχνείο βάρυνε με αίμα. Όμως, η καταστολή των αφυπνισμένων φοιτητών και εργατικών λαϊκών μαζών δεν αποτέλεσε ήττα αλλά προπομπή των επόμενων μαχών. Στις μέρες μας το σύνθημα του Πολυτεχνείου «Ψωμί - Παιδεία - Ελευθερία» παραμένει εξαιρετικά επίκαιρο γιατί η ακρίβεια τσακίζει το ήδη συμπαραλασμένο εργατικό λαϊκό εισόδημα, γιατί μεγάλο τμήμα της εργατικής τάξης βασίζεται στην εποχική εργασία ή βιώνει τις συνέπειες των ελαστικών ωραρίων όλων των σύγχρονων ανεργικών τερατουργημάτων και της εργοδοτικής τρομοκρατίας, ζει σε συνθήκες ενεργειακής φτώχειας και επιδρομής των καπιταλιστικών συμφερόντων στη δημόσια υγεία και παιδεία και βιώνει τη διόγκωση του θεσμικού πλαισίου και των πολυπλόκαμων

μηχανισμών καταστολής της εργατικής λαϊκής πλειοψηφίας και των αγώνων της.

Επίκαιρα παραμένουν και πιο ζωντανά από ποτέ τα συνθήματα «Έξω οι ΗΠΑ», «Έξω το ΝΑΤΟ» που κοσμούσαν τις πύλες του Πολυτεχνείου στη διάρκεια του τριήμερου ξεσηκωμού, δίνοντας το αντιιμπεριαλιστικό περιεχόμενο των κινητοποιήσεων που παραμένει σήμερα πιο επίκαιρο από ποτέ, και γι' αυτό τα συνθήματα αυτά κυριαρχούν, όπως θα κυριαρχήσουν και σήμερα στη μεγάλη αντιιμπεριαλιστική πορεία. Διότι σήμερα οι αλλαγές που έχουν επέλθει στη διάταξη των καπιταλιστικών κρατών και των ιμπεριαλιστικών συμμαχιών δεν κάνουν τους λαούς λιγότερο ανήσυχους ή περισσότερο ασφαλείς. Αυτό δείχνει η συνεχιζόμενη πολεμική σύγκρουση ανάμεσα στις δυνάμεις του ΝΑΤΟ και της Ρωσίας στα εδάφη της Ουκρανίας, αυτό αποδεικνύει η σημερινή σφαγή του παλαιστινιακού λαού από το κράτος-δολοφόνο του Ισραήλ και τους συμμάχους του, μπροστά στα μάτια όλου του κόσμου, που ρίχνει κάθε μάσκα του υποκριτικού ενδιαφέροντος των καπιταλιστικών κρατών και των ιμπεριαλιστών συμμαχών για τα ανθρωπιστικά δικαιώματα. Η ύπαρξη σε όλη τη χώρα αμερικανοταϊκών βάσεων και η όλο και μεγαλύτερη εμπλοκή αυτής στους ανταγωνισμούς είναι που μετατρέπουν τη χώρα μας σε μαγνήτη της επιθετικότητας των αντίπαλων ιμπεριαλιστικών συμμαχιών και που δημιουργούν μεγάλους κινδύνους για τον λαό.

Ο πακτωλός των χρημάτων που δίνεται στο ΝΑΤΟ και στους στρατιωτικούς εξοπλισμούς, όχι μόνο συνευθύνεται για τη σημερινή κατάσταση των υποδομών στην παιδεία και την υγεία, αλλά δεν θωρακίζει την άμυνα της χώρας, δεν αποτελεί ασφάλεια για την ειρήνη των λαών της περιοχής. Αυτό αποδείχθηκε και την περίοδο της δικτατορίας που, παρά τη μεγαλύτερη εμπλοκή της χώρας στους ανταγωνισμούς, με στόχο τη γεωπολιτική αναβάθμιση της καπιταλιστικής εξουσίας, οι κατοπινές εξελίξεις και, ειδικότερα η τραγωδία της Κύπρου και η σημερινή συνεχιζόμενη κατοχή της, απέδειξαν ότι αυτοί οι αστικοί σχεδιασμοί μόνο κινδύνους εγκυμονούν για τους λαούς και σε καμία περίπτωση δεν εξασφαλίζουν την ασφάλεια.

Ο ξεσηκωμός του Πολυτεχνείου απέδειξε ακόμη ότι υπάρχουν ιστορικές στιγμές απότομων ξεπεταγμάτων και ξεσπασμάτων των κοιμισμένων μέχρι χθες εργατικών λαϊκών δυνάμεων, οι οποίες έρχονται να διεκδικήσουν γενικότερες αλλαγές που ξεφεύγουν από τις συνηθισμένες διεκδικήσεις, υιοθετώντας και πιο αναβαθμισμένες μορφές πάλης.

Μια τέτοια «κόκκινη» ρωγή στην ιστορία είναι ο Νοέμβρης και αντλώντας πείρα, διδάγματα, έμπνευση και δύναμη από τον ξεσηκωμό του Πολυτεχνείου, συνολικά από την ιστορική πορεία των αλύγιστων της ταξικής πάλης προχωράμε μπροστά, δίνοντας το χέρι σε όποιον σηκώνεται στις μικρές και στις μεγάλες μάχες που δίνει καθημερινά ο λαός μας, έτσι ώστε με πιο δυνατό το ΚΚΕ, με μεγαλύτερη τη μαζική εργατική λαϊκή απερίθωτη να ανοίξουμε τον δρόμο για τις εργατικές λαϊκές που απαιτούν σήμερα οι καιροί για την ανατροπή της καπιταλιστικής εξουσίας, για την κατάκτηση της επαναστατικής εργατικής λαϊκής εξουσίας, για να γίνει πραγματικότητα σήμερα το ωραίο, το μεγάλο και συγκλονιστικό.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιδάκης): Ευχαριστούμε την κ. Κομνηνάκα.

Τον λόγο έχει η κ. Μαρία Αθανασίου από την Ελληνική Λύση.

Ορίστε, κυρία Αθανασίου, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εξέγερση του Πολυτεχνείου πριν πενήντα χρόνια αποτελεί έναν πολιτικό θρύλο της νεότερης Ελλάδας που εξελίχθηκε σε σταθμό για τη συλλογική μας συνείδηση, καθώς ταυτίστηκε με την αντίσταση απέναντι στο καθεστώς. Λίγο αργότερα ήρθε η πτώση της χούντας του Ιωαννίδη αλλά και η τραγωδία της Κύπρου. Ήταν το καλοκαίρι του 1974, που η χώρα του «ποτέ» πέρασε στα χρόνια του «ίσως» και οι αδελφοί μας Κύπριοι έκτοτε αντιμετωπίζουν το φλέγον αυτό ζήτημα. Ο διακεκριμένος Έλληνας ποιητής, ο Γιώργος Σεφέρης, είχε επισημάνει ότι στις δικτατορικές καταστάσεις η αρχή μπορεί να μοιάζει εύκολη, όμως, η τραγωδία περιμένει αναπότρεπτη στο τέλος.

Το δράμα αυτού του τέλους μάς βασανίζει συνειδητά ή ασυ-

νείδητα, όπως τους παμπάλαιους χορούς του Αισχύλου. Όσο μένει η ανωμαλία τόσο προχωρεί το κακό. Αυτή η ανωμαλία πρέπει να σταματήσει. Δυστυχώς οι εξελίξεις τότε πρόλαβαν την ειρηνική μετάβαση στη δημοκρατία που δρομολογούνταν. Κατά συνέπεια ούτε η καταπίεση, που κάλυψε τον τόπο σταμάτησε ούτε και η ανωμαλία. Και ας ήταν για εκείνον τον φωτισμένο, διορατικό, διανοούμενο εθνική επιταγή, όπως θεωρούσε, την καταστολή της.

Συνεχίζοντας, δεν είναι της παρούσης να αναφερθεί κανείς στο γεγονός ότι η 17 Νοέμβρη έχει προσφέρει έδαφος για πολιτικές καριέρες, έχει αποτελέσει το άλλοθι για πράξεις βίας, για άλλες αξιόποινες πράξεις, καθώς και για κομματικές τελετουργίες. Ούτε είναι της παρούσης να ερμηνεύσει κανείς το ποιος ήταν ή δεν ήταν μέσα στο Πολυτεχνείο. Γεγονός παραμένει ότι η 17 Νοέμβρη αποτελεί μία από τις πολλές πάντα, όμως, εκφράσεις αντίδρασης που έχει να επιδείξει η ελληνική ιστορία.

Πολλοί νέοι του Πολυτεχνείου, μεσήλικες σήμερα, συμμετέχουν στην επιχειρηματική και πολιτική ζωή της Ελλάδας. Ωστόσο κάποιοι εξ αυτών έχουν διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη διηνική πορεία της πατρίδας μας έως σήμερα. Μελετώντας την ιστορία παρατηρούμε -ή μάλλον διαπιστώνουμε- ότι η καταπίεση στη βάση της παραμένει, απλά αλλάζει μορφές ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν και τα πρόσωπα που τη διαμορφώνουν.

Το σύνθημα του Πολυτεχνείου ήταν «Ψωμί - Παιδεία - Ελευθερία». Κι, όμως, σήμερα έχουμε το ψωμί αβέβαιο ή που χρειάζεται υπέρμετρο κάματο για να αποκτηθεί, την παιδεία ακρωτηριασμένη και την ελευθερία μας πληγωμένη από τους «Ελεύθερους Πολιορκημένους» της εξόδου του Μεσολογγίου στους «Ελεύθερους Πολιορκημένους» Έλληνες της πανδημίας.

Ειδικότερα το καθεστώς του τότε μετασχηματίστηκε κατά την πανδημία στον περιορισμό των συνταγματικών ελευθεριών μας για λόγους ασφάλειας δημόσιας υγείας. Και μεταξύ των ελευθεριών εξόδου που στερηθήκαμε, γιατί το επέβαλε η διασφάλιση της υγείας μας λόγω της άγνοιας των επιστημόνων στον άγνωστο αόρατο εχθρό, που ήταν αρχικά δικαιολογημένη, περσόσαμε στη στέρηση ελεύθερης επιλογής όσον αφορά στον υποχρεωτικό εμβολιασμό και στη φήμωση της ελεύθερης έκφρασης των ιδεών και της επιστήμης με την κατάργηση της πολυφωνίας και την ποινικοποίηση της διαφορετικής γνώμης, ακόμα και αν ήταν τεκμηριωμένη.

Δεν αρκεί να λέμε ότι έχουμε δημοκρατία, κυρίες και κύριοι Βουλευτές συνάδελφοι, χρειάζεται να τη διατηρήσουμε, να την προστατεύσουμε, να την διαφυλάξουμε.

Όταν φιμώνεται η αντίθετη άποψη, όταν η πολυφωνία καταστέλλεται κομψά ή λιγότερο κομψά, όταν χαρακτηρίζεται ως πολιτικά ορθή μια συγκεκριμένη άποψη και πέραν αυτής όλες οι αντίθετες ή διαφορετικές απόψεις, αντί να θεωρούνται ως γόνιμες προτάσεις προς επεξεργασία, θεωρούνται εν δυνάμει εχθρικές και ότι πρέπει αυτές να κατασταλούν, τότε είναι ανάγκη να αναθεωρηθεί στην πράξη ο τρόπος της εφαρμογής, της βασικής δημιουργικής αρχής, θέση - αντίθεση - σύνθεση, που αποτελεί τη βάση της δημιουργίας και της προόδου, που έχει ως αξίωμα τον σεβασμό στον άνθρωπο.

Ας μην ξεχνάμε ότι πολλές τραγωδίες έχουν συντελεστεί στο όνομα του γενικού καλού. Ο πρωθυπουργός της κυβερνήσεως των συνταγματαρχών, πρώην Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου Κωνσταντίνος Κόλλιας, είχε πει τα εξής στο διάγγελμά του: «Η επέμβαση αυτή βεβαίως αποτελεί εκτροπή εκ του Συντάγματος, αλλά η εκτροπή αυτή ήταν επιβεβλημένη διά τη σωτηρία της πατρίδος».

Όταν, λοιπόν, ο αυταρχισμός λαμβάνει τέτοια κεκαλυμμένη μορφή, γίνεται επικίνδυνος και δύσκολα τολμά κανείς να τον αντικρούσει. Η ιστορική μνήμη εκείνων των ημερών δεν έχει ξεθωριάσει όσο κι αν φαντάζει μακρινή, καθώς τα αιτήματα υπάρχουν ακόμα και σήμερα και θα υπάρχουν και στο μέλλον. Τα ίδια αιτήματα για ψωμί, παιδεία, ελευθερία, που υπήρχαν τότε, αναβίωσαν το 2010, αναβίωσαν στην περίοδο της πανδημίας και υφίστανται έως και σήμερα, με ευθύνη των κυβερνήσεων.

Επιπλέον, αυτά τα δίκαια και αυτονόητα αιτήματα για ένα καλύτερο μέλλον δικό μας, των παιδιών μας, της πατρίδας μας, χάθηκαν με την υποθήκευση της Ελλάδας στους δανειστές για

ενενήντα εννιά χρόνια.

Η Ελληνική Λύση τιμά τον αγώνα των αγνών νέων και όλων των Ελλήνων πολιτών για το διαχρονικό αίτημα για δημοκρατικές ελευθερίες, καθώς επίσης για την υποχρέωση ανάκτησης εκ μέρους μας της οικονομικής μας ανεξαρτησίας, χωρίς την οποία είναι αδύνατον να υπάρχει εθνική κυριαρχία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει από το Δημοκρατικό Πατριωτικό Κίνημα - Νίκη ο κ. Τάσος Οικονομόπουλος.

ΤΑΣΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μισό αιώνα μετά τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, για τους ιστορικούς του μέλλοντος οι αιτίες και τα κίνητρα ίσως εξακολουθήσουν να παραμένουν σημείο αμφιλεγόμενο. Ωστόσο, είναι ξεκάθαρο ότι όλος ο ελληνικός λαός μπορεί να μονοιάσει και να ενωθεί γύρω από μια σπουδαία ιδέα, την ιδέα ότι αξίζει να διεξάγουμε έναν αγνό και ηρωικό αγώνα για ψωμί, παιδεία, ελευθερία.

Πόσο αυτονόητο μπορεί να είναι για όλους σήμερα το ψωμί; Καθόλου, είναι η απάντηση. Δεν θα πρέπει να ξεχνάμε τις εικόνες που καθημερινά μας σημαδεύουν ως άτομα και ως κοινωνία. Ποιος δεν είδε ανθρώπους «φαντάσματα», που τις νύχτες, με μεγάλες δόσεις ενοχής, ψάχνουν στα σκουπίδια για τροφή; Ποιος δεν ακούει για σπίτια που αρπάζονται από τοκογλύφους και το μέλλον των οικογενειών αυτών κρέμεται από μία κλωστή; Ποιος δεν γνωρίζει οικογένειες που δεν βγαίνει ο μήνας; Ποιος δεν νιώθει τον φόβο στα βλέμματα πολλών νέων που αδυνατούν να οραματιστούν τη δική τους οικογένεια γιατί το μέλλον τους δείχνει σκοτεινό και θολό;

Παραμένει, επίσης, επίκαιρο το αίτημα για παιδεία. Ας αναρωτηθούν οι γονείς, αλλά και όλοι μας, αν η παιδεία που παρέχεται εδώ και δεκαετίες στα παιδιά μας καλλιεργεί και αναδεικνύει τις ανθρωπίνες ικανότητες, τις ηθικές αξίες, τις αρετές, το βάθος της μάθησης, αν πλάθει ικανούς και ενάρετους πολίτες που αγαπούν και θα αγωνιστούν για την πατρίδα μας και τον πολιτισμό της. Δυστυχώς για τη νεολαία πλέον μιλούν τα αστυνομικά δελτία εγκληματικότητας και όχι το θαύμα της μάθησης και της αρετής.

Απομένει το τρίτο σκέλος του συνθήματος, το αίτημα για ελευθερία. Ελευθερία και αυτεξούσιο είναι έννοιες συνώνυμες. Ελευθερία της σκέψης και της απόφασης. Πόσες φορές έχουμε νιώσει τα τελευταία χρόνια ανίσχυρο να αποφασίσουμε για σημαντικά θέματα που μας αφορούν;

Ας θυμηθούμε τους υποχρεωτικούς εμβολιασμούς και την τιμωρητική στάση της Κυβέρνησης στους αρνητές. Πόσες φορές μας έχουν στερήσει το δικαίωμα στην εργασία; Ας θυμηθούμε τους συμπολίτες μας που αποκλείστηκαν από τις εργασίες τους γιατί αντιτάχθηκαν στον υποχρεωτικό εμβολιασμό. Πόση ελευθερία υπάρχει στα μέσα μαζικής ενημέρωσης όταν χρησιμοποιούνται συστηματικά με ευρηματικές λίστες πολλών εκατομμυρίων, για να προβάλλουν ό,τι εξυπηρετεί και να φιμώσουν ό,τι δεν εκφράζει μια κατευθυνόμενη παθογένεια; Ας θυμηθούμε επίσης το κλείδωμα των εκκλησιών και τη στοχοποίηση της Θείας Κοινωνίας. Η ελευθερία έχει να κάνει και με την εξουσία αυτού του τόπου.

Αν στο Πολυτεχνείο έγινε αγώνας για την απαλλαγή από τη ξενοκρατία, θα μπορούσε κάποιος να σκεφτεί πως όλες οι μεγάλες δυνάμεις της σύγχρονης εποχής προτιμούν να υπάρχει το όνομα «δημοκρατία» στα κράτη που ελέγχουν. Διότι διά της δήθεν δημοκρατίας μπορούν να συνεχίζουν να τα ελέγχουν αθόρυβα και αποτελεσματικά μέσα από τον δανεισμό των κομμάτων, μέσα από την αντιπολίτευση, μέσα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης συμπολίτευσης και αντιπολίτευσης, που εξαρτώνται από λίστες επιχορηγήσεων, μέσα από τις διαφόρων ειδών εξαρτήσεις πολιτικών προσώπων, μέσα από κομματικά συνδικάτα, μέσα από κομματική δικαιοσύνη.

Δυστυχώς, έχουμε πολλά τέτοια παραδείγματα στη σημερινή εποχή της δήθεν δημοκρατίας. Ζούμε σε μια δημοκρατία όπου συχνά χρειάζεται χαρτιά εξόδου για να βγεις από το σπίτι σου, αλλά όχι χαρτιά εισόδου για να μπεις στην εθνική επικράτεια.

Ας θυμηθούμε πώς όρισαν τη δημοκρατία μερικοί από τους επτά σοφούς της αρχαιότητας. Ο Θαλής ο Μιλήσιος όρισε ως σταθερή δημοκρατία αυτή που δεν είχε ούτε πολύ πλούσιους πολίτες ούτε πολύ φτωχούς, ώστε να μην μπορούν κάποιοι με χρηματισμό να επηρεάσουν τα πολιτικά πράγματα. Ο Χίλων εκτιμούσε ότι άριστη πολιτεία είναι αυτή που υπακούει στους νόμους παρά στους ρήτορες. Ο Πιπτακός απεφάνθη ότι η ισχυρότατη δημοκρατία δεν επιτρέπει στους πονηρούς να καταλαμβάνουν αξιώματα. Ο Κλεόβουλος επισήμανε ότι λειτουργεί ορθά το δημοκρατικό πολίτευμα εφόσον φοβούνται οι πολιτευόμενοι τον φόβο περισσότερο από ό,τι τον νόμο. Αυτό προϋποθέτει φιλότιμο, άγνωστη λέξη για πολλές από τις εξουσίες της Μεταπολίτευσης.

Πενήντα χρόνια από την εξέγερση των νέων στο Πολυτεχνείο το μέλλον ανήκει στους νέους. Ας δώσουμε τα χέρια λοιπόν, αδελφια είμαστε, κοινός ο αγώνας και ο σκοπός ιερός. Ο Θεός είναι πολύ ψηλά, αλλά και πολύ κοντά μας, δίπλα μας, στις καρδιές μας. Είναι ώρα για εγρήγορση και δράση. Ο αγώνας των νέων εκείνα τα χρόνια, για μια δίκαιη κοινωνία, αποτελεί σύμβολο και οδηγό σήμερα για κάθε άνθρωπο που συμφωνεί με το δικαίωμα στην εργασία, στην υγεία, στην παιδεία, να έχει κάθε παιδί ένα ποτήρι ζεστό γάλα και ένα βιβλίο, όπως λέει ο ποιητής της Ρωμιοσύνης «το ζεστό ψωμί στο τραπέζι του κόσμου, το χαμόγελο της μάνας». Δεν είναι πολυτέλειες, αλλά αυτονόητα ανθρώπινα δικαιώματα. Στο χέρι μας είναι να μην ξεχάσουμε, να μην παραμένουμε απλά σιωπηλοί, ανύπαρκτοι, να μη σκύβουμε το κεφάλι σε κανενός είδους καταπίεση, να μην αποδεχούμε καμία τυραννία ως φυσιολογικό φαινόμενο. Η ελευθερία και η αξιοπρέπεια δεν χαρίζονται, κατακτώνται.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο τώρα έχει η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τους δημοκρατικούς αγώνες, διαχρονικά, δεν τους έκαναν τα κόμματα, τους έκαναν οι άνθρωποι. Το Πολυτεχνείο δεν το έκαναν τα κόμματα, το έκαναν οι άνθρωποι, οι απλοί άνθρωποι, οι νέοι, οι φοιτητές, οι εργαζόμενοι.

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου ήταν μια πηγαία, ακηδεμόνευτη, ζωντανή φοιτητική εξέγερση, νεολαιίστικη εξέγερση ενάντια στη χούντα των συνταγματαρχών, που αιματοκυλίστηκε από τα τανκς, αλλά σημάδεψε τη σύγχρονη ιστορία μας. Ήταν μια εξέγερση που και σήμερα εμπνέει τους αγώνες εκείνων που αγωνίζονται για τη δημοκρατία και για την ελευθερία, για την ειρήνη, ενάντια στην καταπίεση, ενάντια στην καταστολή, ενάντια στα πραξικοπήματα, ενάντια στην κατοχή.

Το Πολυτεχνείο όχι απλώς δεν το στήριξαν, αλλά το κατήγγειλαν τα κόμματα της εποχής. Και σήμερα, που πολλοί επιχειρούν να καπηλευθούν αυτή τη μνημειώδη ηρωική φοιτητική εξέγερση και σήμερα ακόμη, πενήντα χρόνια μετά, το πολιτικό σύστημα εξακολουθεί να στέκεται αμήχανο απέναντι σε αυτό που δεν μπόρεσε ούτε να το προβλέψει ούτε να το προκαλέσει ούτε να το εμπνεύσει ούτε να το καταστείλει. Το πολιτικό σύστημα πενήντα χρόνια μετά προσπαθεί να ισορροπήσει και να αναμετρηθεί με το αποτύπωμα που άφησαν οι φοιτητές, οι άνθρωποι, οι εργαζόμενοι, οι νέοι τον Νοέμβριο του 1973.

Πενήντα χρόνια μετά σε αυτή την ιστορική επέτειο, στα αλήθεια θλίβομαι που μιλάω σε μία Βουλή χωρίς τους Βουλευτές της σε μια επετειακή εκδήλωση που επιχειρείται να τιμηθεί -θα μου επιτρέψετε να πω- μουσειακά. Εγώ πιστεύω αυτό που λέει το σύνθημα «οι εξεγέρσεις δεν μπαίνουν στα μουσεία». Και ένα πολιτικό σύστημα που επιχειρεί να βάλει την εξέγερση του Πολυτεχνείου σε ένα πλαίσιο ελέγχου είναι ένα πολιτικό σύστημα αποτυχημένο. Η ζωή και δρώσα πραγματικότητα είναι εκείνη που δικαιώνει ή ματαιώνει τους αγώνες για δημοκρατία και ελευθερία. Η σημερινή εικόνα της Βουλής, κατά τη γνώμη μου, δεν δικαιώνει όσους λένε ότι τιμούν τους αγώνες και την εξέγερση του Πολυτεχνείου, όπως η πορεία της πολιτικής που ασκήθηκε μέσα στη Μεταπολίτευση δεν δικαιώνει τους αγώνες εκείνων που ονειρεύ-

τηκαν δημοκρατία, ελευθερία, που διεκδίκησαν με διακινδύνευση ψωμί, παιδεία, ελευθερία, ισότητα, αξιοπρέπεια, δημοκρατία, ελευθερία λόγου, ελευθερία σκέψης και έκφρασης.

Απ' τα κόκαλα βγαλμένη των Ελλήνων τα ιερά είναι η ελευθερία μας και από τα ιερά κόκαλα και των αγωνιστών του Πολυτεχνείου είναι βγαλμένη η δημοκρατία μας. Όμως σίγουρα η εξέγερση του Πολυτεχνείου που ήταν εξέγερση κατά της ξενοκίνητης χούντας, ακόμη περιμένει να εκπληρωθεί με πραγματική δημοκρατία και ακόμη ονειρεύεται τη συμμετοχή και την τιμή προς την κοινωνία.

Σε μία περίοδο που κάποιοι επιχαίρουν ότι η κοινωνία παραιτήθηκε, απέχει και διά της αποχής νομιμοποιεί, θα πρέπει να θυμόμαστε τον ιστορικά αποδεδειγμένο και επιβεβαιωμένο στίχο «Τη Ρωμοσύνη μην την κλαις εκεί που πάει να σκύψει. Να τη, πετιέται αποξαρχής κι αντρίεψει και θεριεύει».

Βέβαια, δεν πετιέται αποξαρχής μέσα σε άδειες κοινοβουλευτικές αίθουσες, με ξύλινους λόγους. Πετιέται αποξαρχής στους κοινωνικούς αγώνες, στις μαζικές διαδηλώσεις, στις πορείες όπως αυτή που θα ακολουθήσει για το Πολυτεχνείο, στα συλλαλητήρια όπως αυτά που έγιναν μετά τα Τέμπη, εκεί δηλαδή που χτυπά η καρδιά του απλού κόσμου, των απλών ανθρώπων, εκείνων που διαχρονικά δικαίωσαν τη δημοκρατία, εκείνων που διαχρονικά ύψωσαν το ανάστημά τους, εκείνων που διαχρονικά θυσιάστηκαν και δεν εξαργύρωσαν και δεν ανταλλάξαν τους αγώνες τους ούτε με καρέκλες ούτε με οφίκια.

Εμείς στην Πλεύση Ελευθερίας δεν θέλουμε, λοιπόν, σήμερα ούτε να πούμε ότι το Πολυτεχνείο ανήκει σε κάποιους ούτε να κάνουμε αναφορές σε πρόσωπα που επιχειρήθηκε διαχρονικά να καπελώσουν τους αγώνες, αλλά ούτε και να συμβάλλουμε σε αυτή την αμνηχανία του πολιτικού συστήματος όλα αυτά τα χρόνια, μισό αιώνα, απέναντι σε αυτή την ιστορική δημοκρατική εξέγερση.

Καταθέσαμε προς τον Πρόεδρο της Βουλής, προς τη Βουλή των Ελλήνων και των Ελληνίδων, ένα ψήφισμα, γιατί πιστεύουμε ότι είναι η ώρα να πάψει να συντηρείται η αμνηχανία, η αμφιθυμία και η διγλωσσία γύρω από το Πολυτεχνείο και η Βουλή των Ελλήνων και των Ελληνίδων να πει ότι η επέτειος του Πολυτεχνείου είναι μία εθνική επέτειος, είναι μία ημέρα που η Ελληνική Δημοκρατία τιμά ως επίσημη αργία του κράτους. Είναι η ώρα να πάψετε, όσοι το κάνετε, να υποθάλπετε εκείνους που αρνούνται την εξέγερση του Πολυτεχνείου, τα θύματα του Πολυτεχνείου, να πάψει να υπάρχει χώρος για τους αναθεωρητές της ιστορίας που θέλουν να δικαιώνουν τους κακοποιητές της δημοκρατίας.

Θα σας διαβάσω το ψήφισμα που έχουμε καταθέσει και με αυτό θα κλείσω, ζητώντας από την Εθνική μας Αντιπροσωπεία, από τη Βουλή των Ελλήνων και των Ελληνίδων, να το υιοθετήσει παμψηφεί και να καλέσει την ελληνική Κυβέρνηση να τιμήσει, πραγματικά, αυτή τη μέρα όχι με λόγια, όχι με επετειακές τοποθετήσεις αλλά αναγνωρίζοντας τον ιστορικό συμβολισμό, την ιστορική σημασία και την ιστορική προσφορά της εξέγερσης του Πολυτεχνείου στον αντιδικτατορικό αγώνα και στην αποκατάσταση της δημοκρατίας.

«Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Πλεύση Ελευθερίας, τιμώντας την 50^η επέτειο από την εξέγερση του Πολυτεχνείου καταθέτει προς τη Βουλή των Ελλήνων και των Ελληνίδων

το ακόλουθο ψήφισμα προκειμένου να υιοθετηθεί κατά την αυριανή» - σημερινή- «συνεδρίαση της 17^{ης} Νοεμβρίου 2023.

Ψήφισμα για την κήρυξη της επετείου της εξέγερσης του Πολυτεχνείου και της 17^{ης} Νοεμβρίου ως επίσημης αργίας του κράτους

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου τον Νοέμβρη του 1973 αποτέλεσε κορυφαία πράξη αντίστασης των φοιτητών, των νέων, των εργαζομένων απέναντι στη χούντα των συνταγματαρχών.

Οι νέοι, οι φοιτητές, οι εργαζόμενοι όρθωσαν το πνεύμα, το ανάστημα, αλλά και την ύπαρξή τους απέναντι στη δικτατορία, που δεν δίστασε να αιματοκυλήσει τον αγώνα για Ψωμί - Παιδεία - Ελευθερία, με τανκς που εισέβαλαν στον χώρο του Πολυτεχνείου, σκοτώνοντας, ακρωτηριάζοντας, τραυματίζοντας τους αγωνιζόμενους νέους, χωρίς όμως να καταφέρουν να σκοτώσουν, να ακρωτηριάσουν, να τραυματίσουν το πάθος για ελευθερία και τον αγώνα για δημοκρατία.

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου αποτέλεσε εμβληματικό ορόσημο του αντιδικτατορικού αγώνα, που μέχρι σήμερα εμπνέει το δημοκρατικό φρόνημα των Ελλήνων και των Ελληνίδων και αποτελεί σημείο αναφοράς της σύγχρονης ελληνικής Ιστορίας.

Η ηρωική στάση των νέων, φοιτητών, αγωνιστών του Πολυτεχνείου αποτέλεσε την αρχή του τέλους της επτάχρονης δικτατορίας και ταυτόχρονα αποτέλεσε και αποτελεί σύμβολο των δημοκρατικών αγώνων του ελληνικού λαού.

Ανέδειξε διεθνώς τον λαό και τη νέα γενιά που μάχεται απέναντι στην απολυταρχία, υπό συνθήκες άνισες, που δεν συμβιβάζεται, δεν υποκύπτει, δεν εγκαταλείπει, ακόμη και την πιο σκοτεινή ώρα, και με το παράδειγμα της Αντίστασης εμπνέει κι άλλους να αγωνιστούν για τη δημοκρατία.

Η Βουλή των Ελλήνων τιμώντας τους αγώνες, το παράδειγμα και τη μνήμη εκείνων που πάλεψαν, αντιστάθηκαν, διώχθηκαν, βασανίστηκαν, φυλακίστηκαν και θυσιάστηκαν για τη δημοκρατία, τιμώντας την εξέγερση του Πολυτεχνείου αποφασίζει ότι η 17^η Νοέμβρη πρέπει να κηρυχθεί επίσημη αργία του κράτους ως εμβληματικό ορόσημο του αντιδικτατορικού αγώνα και των αγώνων του ελληνικού λαού για ελευθερία και δημοκρατία και καλεί την Κυβέρνηση να ενεργήσει για τη θεσμοθέτηση της 17^{ης} Νοεμβρίου ως επίσημης αργίας.

Στην 50^η επέτειο από την εξέγερση του Πολυτεχνείου τον Νοέμβρη του 1973, εμείς, η Πρόεδρος και οι Βουλευτές της Πλεύσης Ελευθερίας καταθέτουμε στη Βουλή των Ελλήνων και των Ελληνίδων το παρόν ψήφισμα, και ζητούμε να υιοθετηθεί ομόφωνα, ώστε να κηρυχθεί η 17^η Νοεμβρίου επίσημη αργία του κράτους.

Είναι μια οφειλόμενη τιμή σε εκείνους που αγωνίστηκαν, βασανίστηκαν, έδωσαν τη ζωή τους, την ελευθερία τους, έχασαν την υγεία τους για την αποκατάσταση της δημοκρατίας στη χώρα μας».

Το καταθέτω στα Πρακτικά και καλώ τη Βουλή να το υπερψηφίσει.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν ψήφισμα, οποίο έχει ως εξής:

Πλευση
Ελευθερίας

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 5360
Ημερομ.: 17/11/2023

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές,

Η Πλευση Ελευθερίας, τιμώντας την 50ή Επέτειο από την Εξέγερση του Πολυτεχνείου καταθέτει προς την Βουλή των Ελλήνων και των Ελληνίδων το ακόλουθο ψήφισμα, προκειμένου να υιοθετηθεί κατά την αυριανή Επετειακή Συνεδρίαση της 17^{ης} Νοεμβρίου 2023

ΨΗΦΙΣΜΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ 17^{ης} ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΩΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΑΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Η Εξέγερση του Πολυτεχνείου, τον Νοέμβρη του 1973, αποτέλεσε κορυφαία πράξη αντίστασης των φοιτητών, των νέων, των εργαζομένων, απέναντι στη Χούντα των Συνταγματαρχών.

Οι νέοι, οι φοιτητές, οι εργαζόμενοι όρθωσαν το πνεύμα, το ανάστημα, αλλά και την ύπαρξή τους απέναντι στη Δικτατορία, που δεν δίστασε να αιματοκυλήσει τον αγώνα για ΨΩΜΙ-ΠΑΙΔΕΙΑ-ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, με τανκς που εισέβαλαν στο χώρο το Πολυτεχνείου, σκοτώνοντας, ακρωτηριάζοντας, τραυματίζοντας τους αγωνιζόμενους νέους, χωρίς όμως να καταφέρουν να σκοτώσουν, να ακρωτηριάσουν, να τραυματίσουν το πάθος για Ελευθερία και τον αγώνα για Δημοκρατία.

Η Εξέγερση του Πολυτεχνείου, αποτέλεσε εμβληματικό ορόσημο του αντιδικτατορικού αγώνα, που μέχρι σήμερα εμπνέει το δημοκρατικό φρόνημα των Ελλήνων και των Ελληνίδων και αποτελεί σημείο αναφοράς της σύγχρονης ελληνικής Ιστορίας.

Η ηρωική στάση των νέων, φοιτητών, αγωνιστών του Πολυτεχνείου αποτέλεσε την αρχή του τέλους της 7χρονης Δικτατορίας και ταυτόχρονα αποτέλεσε και αποτελεί σύμβολο των δημοκρατικών αγώνων του ελληνικού λαού.

Ανέδειξε διεθνώς τον λαό και τη νέα γενιά που μάχεται απέναντι στην απολυταρχία, υπό συνθήκες άνισες, που δεν συμβιβάζεται, δεν υποκύπτει, δεν εγκαταλείπει, ακόμη και την πιο σκοτεινή ώρα, και με το παράδειγμα της Αντίστασης εμπνέει κι άλλους να αγωνιστούν για τη Δημοκρατία.

Η Βουλή των Ελλήνων, τιμώντας τους αγώνες, το παράδειγμα και τη μνήμη εκείνων που πάλεψαν, αντιστάθηκαν, διώχθηκαν, βασανίστηκαν, φυλακίστηκαν, θυσιάστηκαν για την Δημοκρατία, τιμώντας την Εξέγερση του Πολυτεχνείου,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

ΟΤΙ Η 17^η ΝΟΕΜΒΡΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΗΡΥΧΘΕΙ ΕΠΙΣΗΜΗ ΑΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ, ΩΣ ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΟ ΟΡΟΣΗΜΟ ΤΟΥ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ ΓΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΝΑ ΕΝΕΡΓΗΣΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ 17^{ΗΣ} ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΩΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΑΡΓΙΑΣ

Στην πεντηκοστή Επέτειο από την Εξέγερση του Πολυτεχνείου τον Νοέμβρη του 1973, εμείς, η Πρόεδρος και οι Βουλευτές της Πλεύσης Ελευθερίας καταθέτουμε στη Βουλή των Ελλήνων και των Ελληνίδων το παρόν Ψήφισμα και Ζητούμε να υιοθετηθεί ΟΜΟΦΩΝΑ, ώστε να κηρυχθεί η 17^η Νοεμβρίου επίσημη αργία του Κράτους.

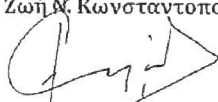
Είναι μια οφειλόμενη τιμή σε όλους εκείνους που αγωνίστηκαν, βασανίστηκαν, έδωσαν τη ζωή τους, την ελευθερία τους, έχασαν την υγεία τους, για την αποκατάσταση της Δημοκρατίας στη χώρα μας.

Αθήνα, 16 Νοεμβρίου 2023

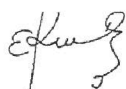
Η Πρόεδρος και οι Βουλευτές της Πλεύσης Ελευθερίας

Ζωή Κ. Κωνσταντοπούλου

Αλέξανδρος Καζαμίας

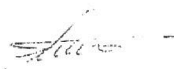
Έλενα Καραγεωργοπούλου

Διαμαντής Καραναστάσης

Τζώρτζια Κεφαλά

Σπύρος Μπιμπίλας

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Κυρία Πρόεδρε, όπως γνωρίζετε, η Βουλή των Ελλήνων δεν εκδίδει ψηφίσματα. Είναι ένα θέμα το οποίο το θέσατε κατά τη Διάσκεψη των Προέδρων. Σας απάντησε ο κύριος Πρόεδρος με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που σας επανέλαβα κι εγώ σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η αναφορά στην επέτειο της 17^{ης} Νοεμβρίου για την εξέγερση του Πολυτεχνείου.

Θα παρακαλούσα στο σημείο αυτό να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των αγωνιστών και θυμάτων της εξεγέρσεως του

Πολυτεχνείου και της δημοκρατίας.

(Στο σημείο αυτό τηρείται στην Αίθουσα ενός λεπτού σιγή)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 10.30' λύεται η συνεδρίαση για τη Δευτέρα 20 Νοεμβρίου 2023 και ώρα 12.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) επετειακή αναφορά από τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης για την Ευρωπαϊκή Ημέρα για την προστασία των παιδιών από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και τη σεξουαλική κακοποίηση και β) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ